

תוכנית הקורס ורשימת קריאה לקורס

סמסטר 0 שנה 2023

בית ספר: בית ספר ברוך איבצ'ר לפסיכולוגיה M.A.

פסיכופתולוגיה

מרצים/ות:

פרופ' אלן אפטר aalan@runi.ac.il

ד"ר ליאת חרובי קטלן lharuvi@post.runi.ac.il

עוזרי/ות הוראה:

גב' בת-אל טרחובסקי batel.terehovsky@post.runi.ac.il

מספר הקורס:	80015	סוג הקורס:	שיעור	שעות שבועיות:	4	נקודות זכות:	4
דרישות הקורס:	מבחן סופי	קוד קבוצה:	230800150	שפת לימוד:	עברית		

נושאי הקורס

בקורס שנתי זה נציג ידע מדעי עכשווי אודות ההפרעות הנפשיות המרכזיות לאורך טווח החיים. היבטים שיודגשו בקורס הם הפרזנטציה הקלינית של ההפרעות השונות, תהליך האבחון, מודלים מסבירים את היווצרותן/שימורן בהתאם לגישות שונות ודרכי טיפול.

סמסטר א'

תאריך	נושא השיעור	מרצה
02/11/2022	שיעור מבוא לקורס פסיכופתולוגיה	ד"ר ליאת חרובי קטלן
09/11/2022	הפרעות חרדה	ד"ר ליאת חרובי קטלן
16/11/2022		
23/11/2022		
30/11/2022	בדיקה קלינית של המטופל	פרופ' אלן אפטר
07/12/2022 (השיעור יינתן בזום)		
14/12/2022		
21/12/2022		
28/12/2022	הפרעות דפרסיביות ואובדנות	ד"ר ליאת חרובי קטלן
04/01/2023		
11/01/2023		
18/01/2023	הפרעות פסיכוטיות	פרופ' אלן אפטר
25/01/2023	תרופות פסיכאטריות	פרופ' אלן אפטר

סמסטר ב'

תאריך	נושא השיעור	מרצה
22/03/2023	הפרעות שימוש בחומרים	פרופ' אלן אפטר
29/03/2023	טורט	פרופ' אלן אפטר
19/04/2023	הפרעות אישיות	ד"ר ליאת חרובי קטלן
03/05/2023		
10/05/2023		
17/05/2023	פוסט טראומה	פרופ' אלן אפטר

תאריך	נושא השיעור	מרצה
24/05/2023	הפרעות פסיכוסקסואליות	פרופ' אלן אפטר
31/05/2023	הפרעות נזירי התפתחותיות: הספקטרום האוטיסטי	פרופ' אלן אפטר
07/06/2023	הפרעות אכילה	ד"ר ליאת חרובי קטלן
14/06/2023		
21/06/2023		
28/06/2023	שיעור סיכום	ד"ר ליאת חרובי קטלן

*ייתכן ויתקיימו שינויים בסדר השיעורים.

מטרות הקורס

העמקת הידע וההבנה של פסיכופתולוגיה על ביטוייה המגוונים לאורך טווח החיים. בקורס נכון להתוודעות מקרוב לא רק למאפיינים הנראים אלא גם לחוויה הסובייקטיבית של מי שמתמודדים עם פסיכופתולוגיה ולעודד אינטגרציה בין ידע תאורטי, חידושים מחקרניים והמפגש הקליני, בשאיפה לחזק את יכולות הלומדים הן בתחום האבחון והן בתחום הטיפול.

מבנה ציון הקורס

***נוכחות - 5 אחוז.**

במהלך השנה כולה ניתן להעדר לכל היותר עד 4 פעמים באופן שאינו מוצדק על מנת לסיים את הקורס (סעיף 15 בתקנון).

*לגבי כל אחת מקבוצת הפרעות הנלמדת, יש לקרוא את הפתיח הרלוונטי המתאר קבוצה זו ב-DSM-5 [1]. בקיאות במאפייני ההפרעות הנלמדות תיבדק בין היתר בתרגילי כיתה. לגבי חלק מההפרעות התלמידים יתבקשו לקרוא את הפרק המלא ב-DSM.

* מבחן סיום:

סמסטר א':

- 22/02/2023 - מבחן סמסטר א' (45%)

סמסטר ב':

- 17/07/2023 מבחן סוף שנה (50%)

*קריאת מאמרי החובה

[1] יש גישה דרך אתר הספרייה בבינתחומי ל- DSM-5

[2] משימת הכיתה תתקיים בשיעור ההשלמה, מועד יימסר בהמשך

תפוקת למידה

השאירה היא שבתום הקורס הסטודנטים יהיו בעלי ידע עדכני והבנה מעמיקה של ההפרעות הנפשיות המרכזיות, שירכשו מיומנויות אבחון ובניית תכנית טיפולית, כל אלה תוך שימור גישה אנושית ומכבדת הרואה את האדם מעבר לפסיכופתולוגיה עמה הוא מתמודד.

שעות קבלת מרצה

בתאום מראש במייל.

שעות קבלת מתרגל

בתאום מראש במייל.

פרטי עוזר הוראה

גב' בת-אל טרחובסקי batel.terehovsky@post.idc.ac.il

רשימת קריאה

American Psychiatric Association. (2013). Diagnostic and Statistical Manual of mental disorders (5th ed.). Washington, DC: Author

לגבי כל אחת מקבוצת הפרעות הנלמדת יש לקרוא את הפתיח הרלוונטי המתאר קבוצה זו ב-DSM-5^[1].

<https://dsm-psychiatryonline-org.ezprimo1.idc.ac.il/doi/book/10.1176/appi.books.9780890425596>

שיעור מבוא:

Borsboom, D. (2017). A network theory of mental disorders. *World psychiatry*, 16(1), 5-13.

Butcher, J. N., Mineka, S. M., & Hooley, J. M. (2011). *Abnormal Psychology: Core Concepts*. New York: Pearson. Chapter 1: Abnormal psychology over time. (pp. 1-35)

אינטייק, אנמנזה, בדיקה קלינית, אבחנה מבדלת, בדיקות עזר בניית תכנית טיפולית ופרוגנוזה (אלן):

King, R. A.; AACAP Work Group on Quality Issues. (1997). Practice parameters for the psychiatric assessment of children and adolescents. *American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 36, 4-20.

Sadock, B. J., & Sadock, V. A. (2007). Clinical examination of the psychiatric patient (pp. 227-271). In *Kaplan & Sadock's Synopsis of Psychiatry: Behavioral Sciences/Clinical Psychiatry* (10th Edition). New York: Lippincott Williams & Wilkins.

וויסות רגשי:

*Gross, J.J. (2015). Emotion Regulation: Current Status and Future Prospects. *Psychological Inquiry*, 26: 1-26.

Carl, J. R., Soskin, D. P., Kerns, C., & Barlow, D. H. (2013). Positive emotion regulation in emotional disorders: A theoretical review. *Clinical psychology review*, 33(3), 343-360.

הפרעות אישיות:

קיויתי, י' ולוי, ק' נ' (2019). טיפול ממוקד-העברה להפרעות אישיות קשות. פסיכולוגיה

עברית. <https://www.hebpsy.net/articles.asp?id=3803>

*Bateman, A., & Fonagy, P. (2013). Mentalization-based treatment. *Psychoanalytic Inquiry*, 33(6), 595–613.

Chapman, A. L. (2006). Dialectical behavior therapy: Current indications and unique elements. *Psychiatry (Edgmont)*, 3(9), 62–68.

DeYoung, C. G., & Gray, J. R. (2009). Personality neuroscience: explaining individual differences in affect, behavior, and cognition. In P. J. Corr, & G.

*Fitzpatrick, S., Liebman, R. E., & Monson, C. M. (2021). The borderline interpersonal-affective systems (BIAS) model: Extending understanding of the interpersonal context of borderline personality disorder. *Clinical Psychology Review*, 101983.

Gabbard, G. O., (1994). Dynamic approaches to axis II disorders. In *Psychodynamic Psychiatry in Clinical Practice* (3rd Edition) (pp. 419–526). Washington (DC): American Psychiatric Press.

Matthews (Eds.), *Cambridge handbook of personality* (pp. 323–346). New York: Cambridge University.

Raine, A., (2018). Antisocial personality as a neurodevelopmental disorder. *Annual Review Clinical Psychology*, 14:259–89.

Sadock, B. J., & Sadock, V. A. (2007). Personality disorders (pp. 791–812). In *Kaplan & Sadock's Synopsis of Psychiatry: Behavioral Sciences/Clinical Psychiatry* (10th Edition). New York: Lippincott Williams & Wilkins.

Tackett, J. L., Silberschmidt, A. L., Krueger, R. F., & Sponheim, S. R. (2008). A dimensional model of personality disorder: incorporating DSM cluster a characteristics. *Journal of Abnormal Psychology*, 117, 454 – 459.

סכיזופרניה והפרעות פסיכוטיות

- Campellone, T. R., Sanchez, A. H., & Kring, A. M. (2016). Defeatist performance beliefs, negative symptoms, and functional outcome in schizophrenia: a meta-analytic review. *Schizophrenia bulletin*, 42(6), 1343-1352.
- *Cowan, H. R., Mittal, V. A., & McAdams, D. P. (2021). Narrative identity in the psychosis spectrum: A systematic review and developmental model. *Clinical Psychology Review*, 102067.
- Dixon L.B, Goldman H.H, Srihari V., et al. (2018), Transforming the treatment of schizophrenia in the US: the RAISE initiative. *Annual Review of Clinical Psychology*, 14, 237-58
- Gabbard, G. O., (1994). Dynamic approach to schizophrenia. In *Psychodynamic Psychiatry in Clinical Practice* (3rd Edition) (pp. 183-218). Washington (DC): American Psychiatric Press.
- Kring, A. M., & Elis, O. (2013). Emotion deficits in people with schizophrenia. *Annu Rev Clin Psychol*, 9, 409-433.
- Lesh, T. A., Niendam, T.A., Minzenberg, M. J., & Carter, C. S. (2011). Cognitive control deficits in schizophrenia: mechanisms and meaning. *Neuropsychopharmacology*, 36, 316-338.
- Sadock, B. J., & Sadock, V. A. (2007). Schizophrenia (pp. 467-497). In *Kaplan & Sadock's Synopsis of Psychiatry: Behavioral Sciences/Clinical Psychiatry* (10th Edition). New York: Lippincott Williams & Wilkins.
- Sadock, B. J., & Sadock, V. A. (2007). Other psychotic disorders (pp. 498-526). In *Kaplan & Sadock's Synopsis of Psychiatry: Behavioral Sciences/Clinical Psychiatry* (10th Edition). New York: Lippincott Williams &

Wilkins.

הפרעות דפרסיביות וביפולריות

Beck, A. T. (2008). The evolution of the cognitive model of depression and its neurobiological correlates. *American Journal of Psychiatry*, 165, 969–977.

Cohen, Z. D., & DeRubeis, R. J. (2018). Treatment selection in depression. *Annual Review of Clinical Psychology*, 14, 14:209–36.

Davidson, R. J., Pizzagalli, D., Nitschke, J. B., & Putnam, K. (2002). Depression: perspectives from affective neuroscience. *Annual Review of Psychology*, 53, 545–74.

*Luyten, P., & Fonagy, P. (2018). The stress–reward–mentalizing model of depression: An integrative developmental cascade approach to child and adolescent depressive disorder based on the Research Domain Criteria (RDoC) approach. *Clinical psychology review*, 64, 87–98.

Sadock, B. J., & Sadock, V. A. (2007). Mood disorders (pp. 527–578). In *Kaplan & Sadock's Synopsis of Psychiatry: Behavioral Sciences/Clinical Psychiatry* (10th Edition). New York: Lippincott Williams & Wilkins.

התנהגות אובדנית (אלון)

Pfeffer, C. R. (2007). Suicidal behavior in children and adolescents: causes and management. In A. Martin, & F. R. Volkmar (Eds.), *Lewis's Child and Adolescent Psychiatry: A Comprehensive Textbook* (4th Edition) (pp. 529–537). Philadelphia: Wolters Kluwer Health/Lippincott Williams & Wilkins.

*Turecki, G., & Brent, D.A. (2016). Suicide and suicidal behavior. *Lancet*, 19;

Behar, E., DiMarco, I. D., Hekler, E. B., Mohlman, J. & Staples, A. M. (2009).

Current theoretical models of generalized anxiety disorder (GAD): Conceptual review and treatment implications. *Journal of Anxiety Disorders*, 23, 1011-1023.

Bishop, S. J. (2007). Neurocognitive mechanisms of anxiety: an integrative

account. *Trends in cognitive sciences*, 11(7), 307-316.

Campbell-Sills, L., & Barlow, D. H. (2007). Incorporating emotion regulation into conceptualizations and treatments of anxiety and mood disorders. J. J. Gross (Ed), *Handbook of emotion regulation* (pp. 542-559). New York, NY: Guilford Press.

Craske, M. G., Treanor, M., Conway, C. C., Zbozinek, T., & Vervliet, B. (2014).

Maximizing exposure therapy: An inhibitory learning approach. *Behaviour research and therapy*, 58, 10-23.

Mineka, S., & Zinbarg, R. (2006). A contemporary learning theory perspective on the etiology of anxiety disorders. *American Psychologist*, 61(1), 10-26.

*Nebel-Schwalm, M. S., & Davis III, T. E. (2013). Nature and etiological models of anxiety disorders. In: *Handbook of treating variants and complications in anxiety disorders* (pp. 3-21). New York, NY: Springer.

*Norton, P. J., & Paulus, D. J. (2017). Transdiagnostic models of anxiety

disorder: Theoretical and empirical underpinnings. *Clinical Psychology Review*, 56, 122-137.

Richey, J. A., Brewer, J. A., Sullivan-Toole, H., Strege, M. V., Kim-Spoon, J., White, S. W., & Ollendick, T. H. (2019). Sensitivity shift theory: a developmental model of positive affect and motivational deficits in social anxiety disorder. *Clinical psychology review*, 72, 101756.

Newman, M. G., & Llera, S. J. (2011). A novel theory of experiential avoidance in generalized anxiety disorder: A review and synthesis of research supporting a contrast avoidance model of worry. *Clinical psychology review*, 31(3), 371-382.

Roy-Byrne, P. (2017). Transdiagnostic cognitive behavioral therapy and the return of the repressed. *JAMA psychiatry*, 74(9), 867-868.

הפרעות על קשת האוטיזם

Lord, C., & Jones, R. M. (2012). Annual research review: re-thinking the classification of autism spectrum disorders. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 53, 490-509.

Sadock, B. J., & Sadock, V. A. (2007). Pervasive developmental disorders (pp. 1191-1205). In *Kaplan & Sadock's Synopsis of Psychiatry: Behavioral Sciences/Clinical Psychiatry* (10th Edition). New York: Lippincott Williams & Wilkins.

הפרעות אכילה

מ. לורנס, ומ. דנה. (1999). נשים אוכלות את עצמן: על אנורקסיה, בולימיה ואכילה כפייתית

(פרקים 3,4,7). תל אביב: מודן.

American Psychiatric Association. (2013). *Diagnostic and Statistical Manual of mental disorders* (5th ed.) Feeding and Eating Disorders (Pg.329)
Washington, DC: Author.

Fairburn, C. G., Cooper, Z., & Shafran, R (2003). Cognitive behaviour therapy for eating disorders: A "transdiagnostic" theory and treatment. *Behaviour Research and Therapy*, 41(5), 509–528.

Fairburn CG. *Cognitive behavior therapy and eating disorders*. Chapter 2, pp. 7–22. New York: Guilford Press; 2008.

*Fairburn CG. *Cognitive behavior therapy and eating disorders*. Chapter 8, pp. 96–124. New York: Guilford Press; 2008.

הפרעות שימוש בחומרים

Koob, G. F. (2006). The neurobiology of addiction: a neuroadaptational view relevant for diagnosis, *Addiction*, 101, 23–30.

* Miller, W. R., & Rollnick, S. (2004). Talking oneself into change: Motivational interviewing, stages of change, and therapeutic process. *Journal of Cognitive Psychotherapy*, 18(4), 299–308.

Petry, N. M., Zajac, K., & Ginley, M. K. (2018). Behavioral addictions as mental disorders: To be or not to be? *Annual Review of Clinical Psychology*, 14(1), 399–423.

Sadock, B. J., & Sadock, V. A. (2007). Substance-related disorders (pp. 381–466). In *Kaplan & Sadock's Synopsis of Psychiatry: Behavioral Sciences/Clinical Psychiatry* (10th Edition). New York: Lippincott Williams & Wilkins.

Sayette, M. A. (2016). The role of craving in substance use disorders: Theoretical and methodological issues. *Annual Review of Clinical Psychology*, 12, 407–433.

[1] יש גישה דרך אתר הספרייה בבינתחומי ל- DSM-5